

Til Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

10. november 2016

Postmottak@kud.dep.no

Deres ref.: 16/6382

HØRINGSUTTALELSE OM EUROPAKOMMISSJONENS FORSLAG TIL MODERNISERING AV OPPHAVSRETTE

Vi viser til departementets høringsbrev og høringsutkast av 11. oktober 2016. I likhet med Kopinor legger vi til grunn at forslag til endringer i åndsverkloven og den tilhørende forskrift for å gjennomføre EUs regler i norsk rett vil bli sendt på ordinær høring til de berørte.

Forfatterforeningen vil gi sin støtte til uttalelser fra hhv Kopinor og Norwaco. Der det finnes fungerende løsninger som bygger på avtaler eller avtalelisens, må disse gis førsteprioritet når Norge skal gjennomføre de aktuelle endringer. Generelt vil vi dessuten si følgende: Vi kan ikke akseptere EU-tilpasninger som betyr at våre velfungerende avtalelisensordninger må vike for unntak hvis begrunnelse nettopp er svake eller manglende systemer for å gi tilgang til mange brukere til verk av mange opphavere.

Til direktivforslaget «Opphavsrett i det digitale indre marked» artikkel 4: Det er svært viktig at unntaket for «illustration for teaching» ikke blir forstått på en måte som støtter an mot tretrinnssteden. Vi støtter Kopinors merknad til at når enkle ordninger for lisensiering finnes, så skal disse benyttes. Begrunnelsen for unntaket vil her ikke ha samme vekt som når slike ordninger ikke (allerede) finnes, og her må hensynet til rettighetshaverne veie tungt. Et unntak bør uansett følges av en rett til vederlag for rettighetshaverne.

Mange av de nye digitale tjenestene trenger store kataloger som også inneholder tidligere utgitt materiale som nå blir digitalisert. Det er helt avgjørende for å bygge nye forretningsmodeller at pliktavlevert materiale ikke kan omfattes av en grenseoverskridende avtalelisens.

Til direktiv- og forordningsforslag som skal tilrettelegge for tiltredelse til Marrakesh-traktaten støtter vi Kopinors merknad til den foreslåtte presiseringen i direktivets fortale nr. 11. Når det gjelder den såkalte lydbokavtalen (jf. åvl § 17a), har vi tidligere, med bakgrunn i bl.a. tretrinnssteden, reist spørsmål ved anvendelsen av denne unntaksbestemmelsen. Unntaket, og det lave vederlaget til

opphaver, bygger på en antagelse om at unntaket utgjør et begrenset inngrep i eneretten. Tall fra NLB hva gjelder produksjonen og antall registrerte brukere kan tyde på at omfanget nå er så omfattende at vederlaget til den enkelte opphaver må anses som urimelig lavt. Til dette kommer også at titler dessuten tilbys brukere i Sverige og Danmark.

Når det gjelder forslag i art 4 (2) i COM (2016) til forordning om nettoverføringer og videresending av tv- og radioprogram, støtter vi Norwacos merknader. Vi mener det er meget viktig at kravet om rimelig vederlag lovfestes og dessuten at hvert enkelt ledd i verdikjeden eller rettighetsoverføringskjeden er ansvarlig for at deres bruk er betalt for med et rimelig vederlag til opphaver og utøver hvis verk og prestasjoner tilbys eller gjøres tilgjengelig for allmenheten. Vi viser her til Norwacos merknader.

For øvrig viser vi til våre merknader som tidligere er innsendt i forbindelse med forslag til ny åndsverklov i den grad de er relevante også her.

Vennlig hilsen
Den norske Forfatterforening

Mette Møller (sign.)
generalsekretær